NOTITIE

Onderwerp	Toelichting bij vergunningsaanvraag watervergunning haven Megen Meanderende Maas
Aan	Rijkswaterstaat
Datum	14-10-2022
Referentie ON	WSD.2.12/22-014.570
Referentie OG	WSD.2.12-0119
Status	Definitief 1.0
Project	Planuitwerking Meanderende Maas
Projectcode	124679- WSD.2.12
Kopie naar	-
Verificatie	Auteurs: Gecontroleerd door: Goedgekeurd door: Paraaf:
Bijlage(n)	I Definitief Ontwerp Haven Megen II Raakvlak dijk

1 WATERVERGUNNING HAVEN MEGEN

Het project Meanderende Maas heeft als belangrijkste doel om de waterveiligheid in het gebied tussen Ravenstein en Lith te vergroten door dijkversterking over een lengte van 26,6 kilometer en door waterstandsverlaging. Zo worden de 270.000 bewoners in de regio Oss – Den Bosch en economische waarden beter beschermd tegen overstromingen. Daarnaast worden de gebiedskwaliteiten versterkt en de mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling benut. Om dit te realiseren wordt een combinatie van dijkversterking, rivierverruiming en uiterwaardinrichting gerealiseerd.

Voor het project Meanderende Maas worden in het kader van de waterwet verschillende procedures doorlopen. De dijkversterking aan zuidzijde van de Maas is opgenomen in een Projectplan Waterwet van waterschap Aa en Maas. De rivier- en uiterwaardmaatregelen zijn opgenomen in een Projectplan Waterwet van de minister. Daarnaast zijn er ook enkele zaken welke in een watervergunning geborgd dienen te worden. Zo ook de aanpassingen aan fietspad en parkeerplaatsen bij Haven Megen. Deze vergunningaanvraag richt zich hier op.

1.1 Project Meanderende Maas

Het project Meanderende Maas gaat de historische Maasdijk tussen vestingstadje Ravenstein en de stuw bij Lith aan de Brabantse zijde verbeteren, de Maas meer ruimte geven en het gebied ontwikkelen. Concrete aanleiding voor het project Meanderende Maas is dat de dijk aan Brabantse zijde van dit riviertraject niet voldoet aan de veiligheidsnormen. In het Hoogwaterbeschermingsprogramma is het dijktraject Ravenstein-Lith daarom opgenomen als één van de top 14 meest urgente dijktrajecten om te versterken. De Maasdijken aan de Gelderse zijde van dit traject hebben geen hoogte- en/of versterkingsopgave en aanpassingen aan de dijk zijn daarom niet aan de orde op dit moment.

Door klimaatverandering zal de zeespiegel stijgen en zal extreme droogte worden afgewisseld met hevige regenval en een grotere kans op hoogwater in de grote rivieren. Het gevolg is dat het huidige waterbeheer onvoldoende garantie geeft voor veiligheid van inwoners in Nederland in de toekomst. Daartoe zijn in januari 2017 nieuwe wettelijke veiligheidsnormen van kracht geworden. De dijk aan de Brabantse zijde tussen de plaatsen Ravenstein en Lith voldoet niet aan die waterveiligheidsnormen. Hierdoor is het nodig om de dijk tussen Lith en Ravenstein te verbeteren waardoor 270.000 bewoners en bedrijven achter de Brabantse dijk en omgeving beter beschermd zijn tegen overstroming bij hoog water in de Maas.

In Maasbrede context zijn dijkversterking en rivierverruimende maatregelen samen al decennia lang de pijlers voor een robuust riviersysteem. Meanderende Maas is onderdeel van een brede voorkeursstrategie voor de Maas, die op zijn beurt weer onderdeel is van het Nationale Deltaprogramma. De strategie voorziet in een krachtig samenspel tussen dijkversterking en rivierverruiming om zo te voldoen aan de normen voor hoogwaterveiligheid en in te spelen op klimaatverandering. Alle Maaspartners werken via de zogenaamde 'Adaptieve uitvoeringsstrategie Maas' (AUM) aan pakketten met rivierverruimende maatregelen, die vooral langs de bedijkte Maas voor 2050 kunnen leiden tot lagere waterstanden bij hoogwater. Dit leidt tot een robuuster riviersysteem en daardoor hoeven dijken minder te worden opgehoogd. Boven- en benedenstrooms van de Meanderende Maas wordt dus op verschillende locaties aan rivierverruimende maatregelen gewerkt.

Een combinatie van dijkversterking, rivierverruiming en gebiedsgerichte maatregelen draagt substantieel bij aan de waterveiligheid. Bovendien levert dit synergie op met ambities en opgaven van de partners, bijvoorbeeld op het gebied van economie, recreatie en ecologie. De kracht zit in de combinatie van robuuste maatregelen dicht bij de Maas en het herstellen van de landschappelijke en natuurlijke betekenis van de oude natuurlijke meanders.

In het project werken waterschappen Aa en Maas en Rivierenland, provincies Noord-Brabant en Gelderland, gemeenten Oss, West Maas en Waal, Wijchen, Rijkswaterstaat, het ministerie van IenW en Natuurmonumenten samen.

1.2 Doel vergunningaanvraag verlegging toegangsweg

Deze vergunningaanvraag dient voor het mogelijk maken van aanpassingen aan fietspad en parkeerplaatsen bij haven Megen.

Het project Meanderende Maas is een integraal project, waarover diverse instanties een besluit moeten nemen op onderdelen waar zij bevoegdheid hebben. Om deze besluiten in de besluitvorming en procedure te stroomlijnen en in samenhang te blijven bezien, is een coördinatiebesluit (door PS Noord-Brabant en PS Gelderland) van toepassing.

De ‘hoofdbesluiten’ (Projectplannen, vergunningen, bestemmingsplanherziening) die voor het project nodig zijn worden zo gecoördineerd in procedure gebracht. Daarmee kennen de besluiten zoveel mogelijk dezelfde voorbereiding, procedure en rechtsbescherming (bezwaar en beroep).

De vergunningaanvraag voor Haven Megen is onderdeel van deze gecoördineerde procedure.

De overige besluiten die gecoördineerd worden zijn:
- projectplan Waterwet dijkversterking Ravenstein -Lith;
- projectplan Waterwet rivierverruiming en KRW Meanderende Maas;
- projectMER Meanderende Maas;
- herziening bestemmingsplan buitengebied Oss (deel uiterwaarden) en omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan buitengebied Oss (deel dijk);
- omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan gemeente West Maas en Waal;
- ontgrondingsvergunning provincie Noord-Brabant;
- ontgrondingsvergunning provincie Gelderland;
- vergunning Waterwet voor onderdelen die niet met een projectplan kunnen worden vastgelegd;
- ontheffing Wet natuurbescherming;
- omgevingsvergunningen kappen en melding Boswet.

2 AANPASSINGEN HAVEN MEGEN

Het is de wens van de gemeente Oss om naast de huidige jachthaven Megen ruimte te creëren voor een passantenhaven. Deze wens is als meekoppelkans benoemd in het VO Meanderende Maas. De opgave voor dit gebied is echter groter dan enkel de wens voor een passantenhaven. Door de stuurgroep is gevraagd om een integraal inrichtingsplan op te stellen voor dit gebied begrensd door Rulstraat, provinciale weg en de Vliet. Het integrale ontwerp geeft invulling aan de verschillende wensen voor dit deelgebied.

Een deel van de inrichting gaat mee binnen de realisatie van het Werk (hetgeen waar meerdere planproducten gecoördineerd voor in procedure worden gebracht, zie paragraaf 1.2) en een deel wordt te zijner tijd binnen de zelfrealisatie gerealiseerd (gaat nu niet in procedure). Het deel van het Werk, en wat dus nu in procedure wordt gebracht en waar deze vergunningaanvraag zich op richt, bevat het deel ten westen van watergang De Vliet en ten zuiden van de jachthaven; de realisatie van het fietspad en het parkeerterrein. De overige inrichting valt onder de zelfrealisatie.

De inrichtingskaart van haven Megen (afbeelding 2.1) toont de uitwerking van het deel binnen Het werk van deze integrale gebiedsinrichting rond haven Megen. Het terrein bij haven Megen wordt ingericht als gebiedsentree voor de Diedensche Uiterdijk en Megen. Kenmerkend voor het ontwerp is de overzichtelijkheid, veiligheid en het slimme ruimte gebruik. Een voorbeeld hiervan is dat het aantal aansluitingen/kruisingen op de provinciale weg afneemt van 4 naar 2 terwijl er veel meer functies worden toegevoegd. Er zijn logische verbindingen voor de voetganger, fietser en automobilist. De op de kaart in donker grijs (rijbaan) en roze (fietspad en voetpad) aangegeven verhardingen zijn nieuw. In de ondergrond zijn de bestaande verhardingen te zien waar het ontwerp op aansluit.

Afbeelding 2.1 Inrichtingskaart Haven Megen

De maatregelen binnen Het werk omvatten de volgende maatregelen:

- Het bestaande fietspad wordt verlegd. Komend vanaf de Rulstraat buigt het fietspad naar het noorden en loopt het pad parallel aan de Vliet. Er wordt een nieuwe kruising ingericht met de provinciale weg zodat fietsers veiliger richting Megen of richting de veerdienst kunnen. Het fietspad zal bestaan uit asfalt.
- Er worden 24 parkeerplaatsen ingericht tussen provinciale weg en fietspad. De parkeerplaats ligt iets gedraaid ten opzichte van de provinciale weg zodat hij evenwijdig aan de stroomrichting ligt. De parkeerplaatsen bestaan uit grasbetonsteen. De toegangsweg is van asfalt. Een open grasveld kan dienst doen als overloop terrein voor parkeerplaatsen bij eventuele extra drukte. De parkeerplaatsen zijn bedoeld voor recreatief verkeer die het stadje of het natuurgebied bezoeken.

- Herinrichting van de kruising van fietspad en de provinciale weg. Via gescheiden banen en een middenberm wordt de kruising veiliger ingericht.
- Er worden enkele losse bomen/boomgroepen en hagen aangeplant ter aankleding van de parkeerplaats zodat de auto's niet te veel in het zicht staan. Huidige bestaande bomen blijven behouden en ingepast.
- Er vindt geen verandering van het maaiveldniveau plaats. Het huidige maaiveldniveau blijft gehandhaafd.

3 RAAKVLAKKEN WATERSCHAP AA EN MAAS

Het plangebied van de ontwikkelingen bij Haven Megen liggen langs de waterkering. De waterkering is in beheer van waterschap Aa en Maas. Het plangebied grenst aan watergang De vliet. De watergang wordt niet aangepast.

3.1 Waterkering

Haven Megen ligt buitendijks van de waterkering. De geplande ontwikkelingen van het fietspad en de parkeerplaatsen vallen voor een deel in de beschermingszone van de waterkering (zie afbeelding 3.1). Doordat de werkzaamheden plaatsvinden op enige afstand van de waterkering valt het binnen beschermingszone B. Werkzaamheden vinden plaats op maaiveld. Er zal in beperkte mate sprake zijn van (zeer) ondiepe werkzaamheden in de ondergrond voor het realiseren van de verhardingen.

Afbeelding 3.1 Definitief ontwerp Haven Megen met zonering van de waterkering

3.2 Watergang

Aan de rand van het plangebied ligt watergang De Vliet. Dit is een watergang in beheer van Waterschap Aa en Maas. Langs de watergang ligt een 5 m brede beschermingszone. Het fietspad blijft buiten deze beschermingszone.

4 RAAKVLAKKEN RIJKSWATERSTAAT

Haven Megen ligt in de uiterwaarden. Deze vallen binnen het plangebied van het Projectplan Waterwet rivierverruiming en KRW Meanderende Maas. De werkzaamheden bij de haven (fietspad en parkeerplaatsen) maken geen onderdeel uit van de scope van het Projectplan-besluit.

Voor het project Meanderende Maas is een integraal ontwerp gemaakt waarin de doelen op hoogwaterveiligheid (rivierverruiming van 14 cm waterstandsdaling op rkm 184 middels aanleg van geulen en laagten), invulling KRW, realisatie NNB en PAGW in gezamenlijkheid ontworpen zijn. Van het totale integrale ontwerp zijn ook de rivierkundige effecten in beeld gebracht. Het integrale plan wordt via verschillende samenhangende besluiten/ vergunningen mogelijk gemaakt. Deze besluiten/ vergunningen worden ook gecoördineerd in procedure gebracht. Met het Projectplan waterwet worden de maatregelen die bijdragen aan de rivierverruiming en de invulling KRW vastgelegd. Dit is een besluit van de minister. De beoogde aanpassingen bij Haven Megen kunnen niet in het Projectplan mee, omdat het initiatief en toekomstig beheer van dit onderdeel formeel niet bij de minister ligt. Hiertoe dient een aparte watervergunning aangevraagd te worden, in dit geval door het project Meanderende Maas in name van Waterschap Aa en Maas als trekker van het project.

De aanpassingen bij Haven Megen zijn als onderdeel van de totale integrale plan getoetst volgens met Rivierkundig Beoordelingskader. Dit maakt onderdeel uit van het Projectplan Waterwet rivierverruiming en KRW Meanderende Maas, welke gecoördineerd in procedure wordt gebracht met onder andere deze vergunningaanvraag.

De aanpassingen bij Haven Megen leiden tot verharding van het maaiveld. De parkeerplaatsen en het fietspad zijn/komen in beheer van gemeente Oss. Met de watervergunning wordt deze ontwikkeling getoetst aan de doelstellingen van de waterwet. In het geval van het fietspad en de parkeerplaatsen bij Haven Megen is het van belang om te toetsen van wat het effect is op het rivierkundige systeem. Dit is getoetst aan de hand van de normen uit het Rivierkundig Beoordelingskader. Deze beoordeling heeft als doel om de effecten van het integrale plan op diverse rivierkundige aspecten inzichtelijk te maken en te beoordelen of het ontwerp vergunbaar is vanuit het rivierkundig beoordelingskader 5.0 (RBK 5.0)

De aanleg van nevengeulen en uiterwaardverlaging in de uiterwaarden is beoordeeld aan de hand van het Rivierkundig beoordelingskader (RBK). De rivierkundige effecten zijn uitvoerig beschreven en gerapporteerd in de rivierkundige onderbouwing (zie ook Projectplan Waterwet rivierverruiming en KRW Meanderende Maas). Hierbij is ook de verharding bij Haven Megen meegenomen. De conclusies zijn samengevat in de volgende tabel weergegeven.

Tabel 4.1 Samenvatting van conclusies Rivierkundige Beoordelingskader

Te beoordelen effect	Criterium	Effect van de ingreep	Voldoet ja/nee
Hoogwaterreferentie in de as van de rivier	Stroomvoerend: geen waterstandsverhoging op de as van de rivier bij de afvoer uit de hoogwaterreferentie (waterstandsverhoging < 1 mm).	Project, in samenhang met diverse maatregelen die al in uitvoering zijn, of die zijn geborgd in het bestemmingsplan leidt tot waterstandsdaling van 14 cm op rkm 184 bij maatgevende conditie. In de RBK studie wordt voor de werken in het projectplan waterwet, in samenhang met de maatregelen in de corresponderende waterwetvergunning, een waterstanddaling op rkm189,7 een waterstandsdaling van 11,8 cm gerealiseerd. Benedenstrooms vindt er een korte opstuwingspiek plaats van 2,7 cm. Aan alle drie voorwaarden 'zaagtand' methode is voldaan, waarmee deze opstuwing toelaatbaar is.	Ja
Hoogwaterreferentie buiten de as van de rivier	Geen waterstandverhoging langs de hoge grondenlijn of primaire waterkering bij de afvoer(en) uit de Hoogwaterreferentie.	Opstuwing aan Gelderse kering is na optimalisatie afgenomen van 52 mm (VO) tot 38 mm (DO) over afstand van circa 200 m. Opstuwing aan Brabantse kering is 30 mm. Dit wordt opgevangen binnen de dijkversterking van dit project.	Ja?
IJsafvoer	Een goede geleiding van water en ijs dient gewaarborgd te blijven.	Er worden geen nadelige effecten op de ijsafvoer verwacht.	Ja
Waterstanden en/of inundatiefrequentie van de uiterwaard	Verandering waterstanden en/of inundatiefrequentie bij Maas afvoeren te Borgharen van 1.230, 1.500, 2.000 en 2.300 m^3/s.	In de meeste gebieden vinden geen ongewenste wijzigingen van de inundatiefrequenties plaats. Aandachtspunt is het camperterrein rond de veerweg bij Maasbommel.	Ja
Stroombeeld in de uiterwaard	Verandering grootte en richting stroomsnelheden bij Maas afvoeren te Borgharen van 4.118 m^3/s.	De stromingsdynamiek in lelyzones en meanders neemt toe. Dit past bij de natuurlijke inrichting. Bodem- en oeverbescherming voorkomen negatieve effecten op locaties met hoge stroomsnelheden.	Ja
Stroombeeld in vaarweg bij de aan- en aftakking van nevengeul	Bij afvoer nevengeul <50 m^3/s: dwarsstroming vaarweg ≤0,3 m/s; Bij afvoer nevengeul >50 m^3/s: dwarsstroming vaarweg ≤0,15 m/s.	De dwarsstroming op rand vaarweg neemt toe op 3 locaties, met name bij drempel Appeltern. Deze dwarsstromingspieken aan de rand van het zomerbed hebben geen negatieve gevolgen voor de navigatie van scheepvaart omdat deze niet direct langs rand zomerbed varen.	Ja
Instroom retentiegebieden Maas	Verandering waterstand ter hoogte van inlaat retentiegebieden Maas, waaronder Lateraalkanaal-West en Lob van Gennep	De instroomeffecten ter hoogte van de inlaat van retentiegebieden is minimaal.	Ja
Sedimentatie en erosie van het zomerbed (+ oevers): door ingrepen zomerbed door ingrepen winterbed	Bij erosie: geen verlaging gemiddelde bodemligging en geen oevererosie, beperkte ontgronding bij constructies per hoogwater.	Er treden geen noemenswaardige erosie effecten op in zomerbed.	Ja

Te beoordelen effect	Criterium	Effect van de ingreep	Voldoet ja/nee
	Bij sedimentatie: geen vermindering vaargeulafmetingen bij lage tot gemiddelde rivierafvoeren; geen verhoging MHW op lange termijn. In het algemeen: beperkte hinder door baggeren en/of terugstorten en behouden veiligheid scheepvaartverkeer.	Er treden wel aanzandingseffecten op waardoor het baggerbezwaar toe zal nemen. Door optimalisatie is baggerbezwaar 20% afgenomen ten opzichte van VO. Baggeractiviteiten zullen naar verwachting niet vaker dan eens per 10 jaar nodig zijn.	
Sedimentatie en erosie van uiterwaard en nevengeulen: 1 sedimentatie winterbed 2 erosie winterbed	Bij sedimentatie: beperkte sedimentatie ten opzichte van beheerskosten. Bij erosie: geen bodemerosie langs waterkering; stroomsnelheid nevengeul bankfull <0,3 m/s; geen bodemerosie langs waterkering.	De meanders en geulen zijn zo ontworpen dat binnen 25 tot 50 jaar de beoogde functionaliteit niet verloren gaat door sedimentatie. Tot die tijd is grootschalig onderhoud niet nodig. Eventuele erosie effecten zijn ondervangen door geulen vast te leggen op locaties waar dat tot problemen kan leiden. Op plekken waar erosie en verplaatsing van geulen niet direct tot problemen leiden wordt ruimte gegeven voor natuurlijke processen.	Ja

5 RAAKVLAKKEN GEMEENTE OSS

Om de voorgenomen maatregelen planologisch mogelijk te maken, is een ontwerp herziening bestemmingsplan buitengebied Oss in voorbereiding. Deze maakt deel uit van de gecoördineerde procedure. Met het ontwerp wordt de aanpassingen bij Haven Megen planologisch mogelijk gemaakt.

BIJLAGE(N)

BIJLAGE: DEFINITIEF ONTWERP HAVEN MEGEN

Haven Megen

Definitief ontwerp exclusief ze frealisatie 4 ok obber 2022

Meanderende Maas
Ravensteln - Lith

Legenda

- R baan s a t
- F e s ad as a t
- V et ad be on ege s
- V et ad ha f e ha d ng
- V on er ad
- B ug
- Du k r
- G as et ns een
- P r ee pl a s (4x) r sbe on t en
- C m er l ats 5) g as et ns een
- D i v nd ha enk nt or
- A mee p aa s j ch ha en (9x n euw)
- P r ee zone oo t a l e s
- A mee p aa s pa sa ten 5)
- B ei n i n (n aa t er od)
- F e s ar ee voo z e ing
- B nk e
- B s aan e boom
- N euwe b om
- Ha g
- V er s er
- Hu d ge op t l en te er l at en)
- G as
- G as a ud
- R e moe as
- S r nd
- Op n w t r (ie /o di p)
- G epp l

0 0 0 30 40 50m

N

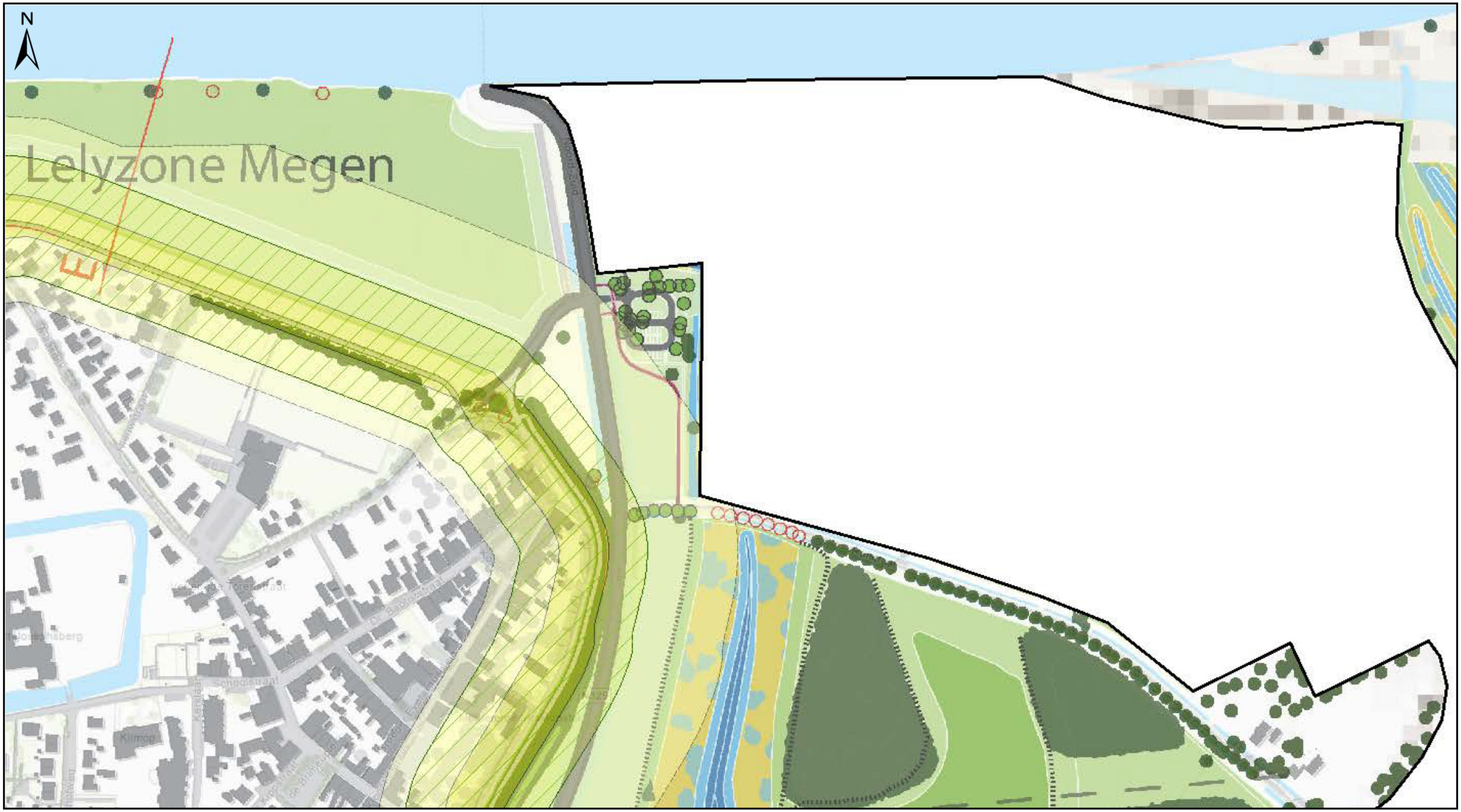
Boskalis

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

ROBBERT DE KONING LANDSCHAPSARCHITECT BNT

II

BIJLAGE: RAAKVLAK DIJK

Legenda

- Waterkering
- Beschermingszone A
- Beschermingszone B
- Profiel van vrije ruimte

Werk :	Planuitwerking Meanderende Maas, Ravenstein -Lith
Onderdeel :	Waterschap Aa en Maas — Schaal : -
Titel :	Haven Megen - Het Werk - raakvlak Dijk — Datum : 07-10-2022
Besteknr.	S0K MeMa 21-07-2021
Projectnummer	P0032858
Formaat	A3
Tekening nummer	32858-TEK-00205

Meanderende Maas
Ravenstein - Lith

Boskalis

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together